

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту наказу Міненерго «Про внесення змін до наказу Міністерства палива та енергетики України від 23 листопада 2006 року № 456»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
<p>Про затвердження Інструкції про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання</p> <p>Відповідно до вимог Закону України «Про електроенергетику» щодо збереження цілісності та забезпечення надійного й ефективного функціонування об'єднаної енергетичної системи України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та з метою визначення взаємовідносин суб'єктів електроенергетики, споживачів і місцевих органів виконавчої влади при складанні та застосуванні графіків обмеження та аварійного відключення споживачів електричної енергії Н А К А З У Ю:</p> <p>...</p>	<p>Про затвердження Інструкції про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання</p> <p>Відповідно до вимог Закону України «Про електроенергетику» замінити словами, цифрами та знаками «Закону України «Про ринок електричної енергії», глави 5 розділу VIII Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14 березня 2018 року № 309 щодо збереження цілісності та забезпечення надійного й ефективного функціонування об'єднаної енергетичної системи України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та з метою визначення взаємовідносин суб'єктів електроенергетики, споживачів і місцевих органів виконавчої влади при складанні та застосуванні графіків обмеження та аварійного відключення споживачів електричної енергії Н А К А З У Ю:</p>
<p>1. Загальні положення</p> <p>1.1. Інструкція про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання (далі - Інструкція) складена відповідно до статей 5 і 14 Закону України «Про електроенергетику» та Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 382, з метою запобігання порушенням режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України (далі - ОЕС України) або її окремих частин, забезпечення надійної та безпечної роботи об'єктів</p>	<p>1. Загальні положення</p> <p>1.1. Інструкція про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання (далі - Інструкція) складена відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507 з метою запобігання порушенням режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України (далі - ОЕС України) або її окремих частин, забезпечення надійної та безпечної роботи об'єктів електроенергетики з виробництва, передачі і постачання електричної енергії.</p>

електроенергетики з виробництва, передачі і постачання електричної енергії.

Умови дії цієї Інструкції в період надзвичайного стану в державі визначаються нормативно-правовим актом, розробленим та затвердженим в установленому порядку відповідно до вимог Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

1.2. Інструкція визначає взаємодію державного підприємства, яке виконує функції централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою України (далі - Державне підприємство), та його регіональних структурних підрозділів, які здійснюють функції диспетчерського управління (далі - електроенергетична система), Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії (далі - Держенергонагляд), суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють виробництво, передачу, постачання електричної енергії (далі - підприємства електроенергетики), споживачів електричної енергії (далі - споживачі) у процесі розроблення та застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів і протиаварійних систем зниження електроспоживання.

1.3. Інструкція встановлює порядок складання і застосування графіків обмеження електроспоживання та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання **електроенергетичними системами та підприємствами електроенергетики** у зонах **електроенергетичних систем**.

1.4. Інструкція є обов'язковою для **Державного підприємства, електроенергетичних систем, Держенергонагляду, підприємств електроенергетики** і споживачів незалежно від форм власності, а

Умови дії цієї Інструкції в період надзвичайного стану в державі визначаються нормативно-правовим актом, розробленим та затвердженим в установленому порядку відповідно до вимог Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

1.2. Інструкція визначає процедуру взаємодії оператора системи передачі (далі – ОСП) та його регіональних диспетчерських центрів (далі – РДЦ ОСП), які здійснюють диспетчерське (оперативно-технологічне) управління режимами роботи та забезпечують операційну безпеку ОЕС України, Міненерго, Держенергонагляду, операторів систем розподілу (далі – ОСР), які відповідають за безпечне, надійне та ефективне функціонування систем розподілу, а також споживачів систем розподілу, користувачів (в якості споживачів) системи передачі та споживачів, електроустановки яких приєднані до електричних мереж виробника, резервне живлення якого забезпечується від електричних мереж системи передачі або розподілу, споживачів, які підключені до мереж основного споживача, живлення якого відбувається від мереж системи передачі та/або від мереж виробника (далі – споживачі) у процесі розроблення, застосування графіків обмеження, аварійного та погодинного відключення електроенергії від мереж такого виробника, та їх субспоживачами.

1.3. Інструкція встановлює порядок складання і застосування графіків обмеження електроспоживання та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання **РДЦ ОСП та ОСР у зонах РДЦ ОСП.**

1.4. Інструкція є обов'язковою для **ОСП, РДЦ ОСП, Держенергонагляду, ОСР і споживачів** незалежно від форм власності, а також організацій, що проектують системи зовнішнього і внутрішнього електропостачання споживачів.

<p>також організацій, що проектують системи зовнішнього і внутрішнього електропостачання споживачів.</p> <p>1.5. Взаємовідносини між підприємствами електроенергетики і споживачами, електричне навантаження яких задіяне в графіках та протиаварійних системах зниження електроспоживання, обумовлюються у відповідному двосторонньому договорі (далі - Договір), укладеному згідно з вимогами Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 31.07.96 № 28 і зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 02.08.96 за № 417/1442 (із змінами).</p> <p>Питання щодо недовідпуску електроенергії під час застосування графіків та протиаварійних систем зниження електроспоживання розглядаються у порядку, передбаченому Правилами користування електричною енергією.</p> <p>1.6. Робота з розроблення графіків і протиаварійних систем зниження електроспоживання у підрозділах Державного підприємства, електроенергетичних системах, Держенергонагляду та підприємствах електроенергетики регламентується внутрішніми розпорядчими документами.</p>	<p>1.5. Взаємовідносини між РДЦ ОСП, ОСР і споживачами, електричне навантаження яких задіяне в графіках та протиаварійних системах зниження електроспоживання, обумовлюються у відповідному двосторонньому договорі (далі - Договір), укладеному згідно з вимогами Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14 березня 2018 року № 312 (далі – ПРРЕЕ).</p> <p>Питання щодо недовідпуску електроенергії під час застосування графіків та протиаварійних систем зниження електроспоживання розглядаються у порядку, передбаченому ПРРЕЕ.</p> <p>1.6. Робота з розроблення графіків і протиаварійних систем зниження електроспоживання у підрозділах ОСП, РДЦ ОСП та ОСР регламентується внутрішніми розпорядчими документами.</p>
<p>2. Види графіків і протиаварійних систем зниження електроспоживання</p> <p>...</p> <p>2.7. САВН розробляється та застосовується згідно з Правилами підключення електроустановок споживачів до спеціальної автоматики вимкнення навантаження, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 29 липня 2002 року № 449, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2002 року за № 667/6955 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 31 липня 2012 року № 554), для:</p>	<p>2. Види графіків і протиаварійних систем зниження електроспоживання</p> <p>...</p> <p>2.7. САВН розробляється та застосовується згідно з Правилами підключення електроустановок споживачів до спеціальної автоматики вимкнення навантаження, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 29 липня 2002 року № 449, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2002 року за № 667/6955 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 31 липня 2012 року № 554), для:</p>

запобігання порушенню режиму роботи ОЕС України чи її окремих енергорайонів, забезпечення надійної та безпечної роботи об'єктів електроенергетики під час виробництва, **передавання та постачання** електричної енергії;

збереження стійкості в контрольованих внутрішніх і міждержавних перетинах у разі їх роботи з недостатнім (нижче нормативного) запасом стійкості в доаварійних та/або післяаварійних режимах вимкнення найбільш завантажених повітряних ліній електропередавання перетину або генерації в дефіцитній частині, яка пов'язана з основною частиною ОЕС України, повітряних ліній електропередавання контрольованого перетину;

ліквідації (попередження) технологічних порушень у електроенергетичній системі в разі неприпустимого зниження частоти або напруги;

ліквідації неприпустимого струмового перевантаження устаткування електричних мереж напругою 110 кВ і вище;

запобігання виникненню «лавини напруги» в окремих вузлах навантаження для забезпечення надійного електропостачання найбільш відповідальних споживачів вузла в післяаварійних режимах у разі вимкнення живильної повітряної лінії електропередавання;

запобігання значним збиткам через тривалі обмеження електропостачання споживачів або перевитрати палива і гідроресурсів, які неминуче мали б місце під час роботи з нормативними запасами зі стійкості без впровадження САВН;

запобігання значним збиткам через тривалі обмеження електропостачання споживачів у вузлі розподільчої мережі, які неминуче мали б місце без застосування САВН, з огляду на післяаварійний режим із вимкненням зв'язку окремого вузла з енергосистемою.

запобігання порушенню режиму роботи ОЕС України чи її окремих енергорайонів, забезпечення надійної та безпечної роботи об'єктів електроенергетики під час виробництва, **передачі та розподілу** електричної енергії;

збереження стійкості в контрольованих внутрішніх і міждержавних перетинах у разі їх роботи з недостатнім (нижче нормативного) запасом стійкості в доаварійних та/або післяаварійних режимах вимкнення найбільш завантажених повітряних ліній електропередавання перетину або генерації в дефіцитній частині, яка пов'язана з основною частиною ОЕС України, повітряних ліній електропередавання контрольованого перетину;

ліквідації (попередження) технологічних порушень в електричній мережі у разі зниження частоти, а також для автоматичного або своєчасного оперативного застосування при зниженні напруги до аварійного рівня;

ліквідації неприпустимого струмового перевантаження устаткування електричних мереж напругою 110 кВ і вище;

запобігання виникненню «лавини напруги» в окремих вузлах навантаження для забезпечення надійного електропостачання найбільш відповідальних споживачів вузла в післяаварійних режимах у разі вимкнення живильної повітряної лінії електропередавання;

запобігання значним збиткам через тривалі обмеження електропостачання споживачів або перевитрати палива і гідроресурсів, які неминуче мали б місце під час роботи з нормативними запасами зі стійкості без впровадження САВН;

запобігання значним збиткам через тривалі обмеження електропостачання споживачів у вузлі розподільчої мережі, які неминуче мали б місце без застосування САВН, з огляду на післяаварійний режим із вимкненням зв'язку окремого вузла з енергосистемою.

3. Складання графіків обмеження, графіків аварійного відключення, спеціальних графіків аварійного відключення, а також застосування протиаварійних систем зниження електроспоживання

3.1. Загальна частина

3.1.1. Усі види графіків, складені **підприємствами електроенергетики**, діють з 1 жовтня поточного року до 1 жовтня наступного року.

3.1.2. ГОЕ, ГОП та ГАВ складаються підприємствами електроенергетики з урахуванням схем електропостачання споживачів і двосторонніх актів екологічної, аварійної та технологічної броні електропостачання, складених спільно підприємствами електроенергетики і споживачами.

Акт екологічної, аварійної та технологічної броні електропостачання і повідомлення споживача про залучення до графіків та/або протиаварійних систем зниження електроспоживання є додатком до Договору.

3.1.3. Внесення змін і доповнень до ГОЕ, ГОП, ГАВ проводиться на підставі аналізу даних контрольних режимних вимірів навантаження на лініях (фідерах) споживачів, внесених до цих графіків.

Підприємство електроенергетики повинно забезпечувати постійний ефективний контроль за рівнем споживання електричної потужності для того, щоб ефективність зниження електроспоживання під час застосування графіків і відключення пристроями протиаварійної системи відповідала заданим величинам у відсотках до поточного споживання.

3.1.4. Під час складання та погодження графіків з місцевими органами виконавчої влади для мінімізації збитків від їх застосування слід враховувати: суспільне значення споживачів, їх технологічні особливості, схеми електропостачання, **величини**

3. Складання графіків обмеження, графіків аварійного відключення, спеціальних графіків аварійного відключення, а також застосування протиаварійних систем зниження електроспоживання

3.1. Загальна частина

3.1.1. Усі види графіків, складені **ОСР та РДЦ ОСП**, діють з 1 жовтня поточного року до 1 жовтня наступного року.

3.1.2. ГОЕ, ГОП та ГАВ складаються **ОСР та РДЦ ОСП** з урахуванням схем електропостачання споживачів і особливого порядку обмеження/відключення захищених споживачів, складених спільно ОСР і споживачами.

Рівень обмеження електропостачання захищеного споживача і повідомлення споживача про залучення до графіків та/або протиаварійних систем зниження електроспоживання є додатком до Договору.

3.1.3. Внесення змін і доповнень до ГОЕ, ГОП та ГАВ проводиться на підставі аналізу даних контрольних та режимних вимірів навантаження на лініях (фідерах) споживачів, внесених до цих графіків.

РДЦ ОСП та ОСР повинні забезпечувати постійний ефективний контроль за рівнем споживання електричної потужності для того, щоб ефективність зниження електроспоживання під час застосування графіків і відключення пристроями протиаварійної системи відповідала заданим величинам у відсотках до поточного споживання.

3.1.4. Під час складання та погодження графіків з місцевими органами виконавчої влади для мінімізації збитків від їх застосування слід враховувати: суспільне значення споживачів, їх технологічні особливості, схеми електропостачання, **у тому числі**

навантаження екологічної, аварійної та технологічної броні електропостачання.

3.1.5. Підприємство електроенергетики розглядає обґрунтовані пропозиції споживачів, залучених до графіків обмеження і відключення, щодо зміни обсягів зниження споживання електричної енергії та потужності, заміни фідерів, вилучення з графіків окремих фідерів у разі зміни умов електропостачання або характеру їх виробничої діяльності. При цьому мають залишитися без зміни обсяги графіків у цілому по підприємству електроенергетики.

3.1.6. Якщо застосування ГАВ та СГАВ у повному обсязі не усунуло аварійну ситуацію в енергосистемі, споживачі відключаються САВН за допомогою кнопок (ключів).

3.1.7. Підприємства електроенергетики повинні щомісяця проводити контрольні виміри навантаження ліній (фідерів), залучених у ГАВ, СГАВ, САВН та верхні черги АЧР (третя середа місяця у години ранкового і вечірнього максимуму).

Відомості щомісячних контрольних вимірів зберігаються **на підприємствах електроенергетики** та у споживачів протягом року.

3.1.8. Електроспоживання споживачів може бути обмежено до рівня **аварійної броні електропостачання** у разі застосування ГОЕ, ГОП, ГАВ. У разі застосування СГАВ, САВН або спрацювання пристроїв АЧР постачання електричної енергії споживачам може бути припинено повністю.

3.1.9. Споживачі, залучені до ГОЕ, ГОП, ГАВ, СГАВ, САВН, АЧР, не пізніше 1 вересня мають бути письмово повідомлені **підприємством електроенергетики** про обсяги можливого обмеження електроспоживання з обов'язковим зазначенням назв ліній (фідерів), які підлягатимуть відключенню в разі застосування графіків та (або) протиаварійних систем зниження електроспоживання.

особливий порядок обмеження/відключення захищених споживачів.

3.1.5. РДЦ ОСП, ОСР розглядає обґрунтовані пропозиції споживачів, залучених до графіків обмеження і відключення, щодо зміни обсягів зниження споживання електричної енергії та потужності, заміни фідерів, вилучення з графіків окремих фідерів у разі зміни умов електропостачання або характеру їх виробничої діяльності. При цьому мають залишитися без зміни загальні обсяги графіків у цілому по ОСР або РДЦ ОСП.

3.1.6. Якщо застосування ГАВ та СГАВ у повному обсязі не усунуло аварійну ситуацію в енергосистемі, споживачі відключаються САВН за допомогою кнопок (ключів).

3.1.7. **РДЦ ОСП та ОСР** повинні щомісяця проводити контрольні виміри навантаження ліній (фідерів), залучених у ГАВ, СГАВ, САВН та верхні черги АЧР (третя середа місяця у години ранкового і вечірнього максимуму).

Відомості щомісячних контрольних вимірів зберігаються **у РДЦ ОСП та ОСР** та у споживачів протягом року.

3.1.8. Електроспоживання споживачів може бути обмежено до рівня **обмеження електропостачання захищеному споживачу** електропостачання у разі застосування ГОЕ, ГОП, ГАВ. У разі застосування СГАВ, САВН або спрацювання пристроїв АЧР постачання електричної енергії споживачам може бути припинено повністю.

3.1.9. Споживачі, залучені до ГОЕ, ГОП, ГАВ, СГАВ, САВН, АЧР, не пізніше 1 вересня мають бути письмово повідомлені **РДЦ ОСП та/або ОСР** про обсяги можливого обмеження електроспоживання з обов'язковим зазначенням назв ліній (фідерів), які підлягатимуть відключенню в разі застосування графіків та (або) протиаварійних систем зниження електроспоживання.

Підприємство електроенергетики також письмово інформує місцеві органи виконавчої влади про можливість застосування графіків та/або протиаварійних систем зниження електроспоживання.

Повідомлення підприємства електроенергетики щодо залучення споживачів до графіків зобов'язує останніх виконати комплекс заходів щодо забезпечення встановлених режимів електроспоживання (визначення струмоприймачів, які підлягатимуть обмеженню і відключенню, осіб, відповідальних за виконання встановлених режимів, порядку оповіщення персоналу), а також розробити організаційно-технічні заходи з безаварійної зупинки окремих виробництв та використання власних резервних джерел живлення.

3.2. Складання графіків обмеження

3.2.1. Графіки обмеження складаються щороку підприємством електроенергетики, затверджуються його керівництвом, погоджуються з відповідним територіальним органом Держенергонагляду до 15 липня, з місцевими органами виконавчої влади та до 15 серпня надаються відповідній електроенергетичній системі і територіальному представництву Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП). Інформацію про обсяги графіків обмеження у розрізі областей та міста Києва (далі - регіони) електроенергетичні системи надсилають Державному підприємству до 01 вересня.

РДЦ ОСП та ОСР також письмово інформує місцеві органи виконавчої влади про можливість застосування графіків та/або протиаварійних систем зниження електроспоживання.

Повідомлення РДЦ ОСП та/або ОСР щодо залучення споживачів до графіків зобов'язує останніх виконати комплекс заходів щодо забезпечення встановлених режимів електроспоживання (визначення струмоприймачів, які підлягатимуть обмеженню і відключенню, осіб, відповідальних за виконання встановлених режимів, порядку оповіщення персоналу), а також розробити організаційно-технічні заходи з безаварійної зупинки окремих виробництв та використання власних резервних джерел живлення.

3.2. Складання графіків обмеження

3.2.1. Графіки обмеження складаються щороку РДЦ ОСП (переліки споживачів, приєднаних до мереж ОСП) та ОСР (переліки споживачів, приєднаних до системи розподілу та/або до мереж основного споживача, живлення якого відбувається від мереж системи передачі та/або від мереж виробника) і затверджуються їх керівництвом.

Складені ОСР графіки обмеження погоджуються до 15 липня з відповідним підрозділом РДЦ ОСП та після цього до 15 серпня погоджуються з місцевими органами виконавчої влади. Погоджені графіки обмеження ОСР надають до відповідного РДЦ ОСП та Держенергонагляд і Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) до 20 серпня.

Складені РДЦ ОСП графіки обмеження погоджуються з місцевими органами виконавчої влади та до 20 серпня надаються територіальним органам Держенергонагляду та НКРЕКП.

3.2.2. ГОЕ складаються в обсязі не менше 30% від добового споживання електричної енергії групи споживачів «Промисловість» (рядок 18 додатка 13 до Порядку організацій проведення вимірів електричного навантаження в режимний день, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики України від 15 січня 2008 року № 7, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2008 року за № 84/14775) кожного **підприємства електроенергетики** за режимний день замірів грудня попереднього року. Графік розподіляється на п'ять рівних черг. Величина обмеження споживання електричної енергії визначається у тис. кВтг на добу.

3.2.3. ГОП складаються в обсязі не менше 30% від споживання електричної потужності в годину суміщеного максимуму ОЕС України групи споживачів «Промисловість» кожного **підприємства електроенергетики** за режимний день замірів грудня попереднього року. Графік розподіляється на п'ять рівних черг. Величина обмеження споживання електричної потужності визначається у МВт.

3.2.4. Графіки обмеження мають містити:

- перелік споживачів;
- відомості про навантаження (кВт) за годину суміщеного максимуму ОЕС України або добове споживання електроенергії (кВтг) за даними дня режимного заміру грудня попереднього року;
- величини обмеження споживання електричної потужності (кВт) або обмеження споживання електроенергії (кВтг на добу);
- відомості про **величини аварійної броні** (кВт або кВтг на добу);
- списки осіб, відповідальних за введення обмеження, із зазначенням прізвищ і номерів контактних телефонів.

Інформацію про обсяги графіків обмеження у розрізі регіонів РДЦ ОСП надають ОСП до 01 вересня.

3.2.2. ГОЕ складаються в обсязі не менше 30% від добового споживання електричної енергії групи споживачів «Промисловість» (рядок 18 додатка 13 до Порядку організацій проведення вимірів електричного навантаження в режимний день, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики України від 15 січня 2008 року № 7, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2008 року за № 84/14775) кожного **ОСР** за режимний день замірів грудня попереднього року. Графік розподіляється на п'ять рівних черг. Величина обмеження споживання електричної енергії визначається у тис. кВтг на добу.

3.2.3. ГОП складаються в обсязі не менше 30% від споживання електричної потужності в годину суміщеного максимуму ОЕС України групи споживачів «Промисловість» кожного **ОСР** за режимний день замірів грудня попереднього року. Графік розподіляється на п'ять рівних черг. Величина обмеження споживання електричної потужності визначається у МВт.

3.2.4. Графіки обмеження мають містити:

- перелік споживачів;
- відомості про навантаження (кВт) за годину суміщеного максимуму ОЕС України або добове споживання електроенергії (кВтг) за даними дня режимного заміру грудня попереднього року;
- величини обмеження споживання електричної потужності (кВт) або обмеження споживання електроенергії (кВтг на добу);
- відомості про **рівень обмеження електропостачання захищеним споживачам** (кВт або кВтг на добу);
- списки осіб, відповідальних за введення обмеження, із зазначенням прізвищ і номерів контактних телефонів.

Якщо режимний день для окремих споживачів був нехарактерним (застосовувалися обмеження електроспоживання

Якщо режимний день для окремих споживачів був нехарактерним (застосовувалися обмеження електроспоживання або протиаварійні заходи), то за домовленістю з **підприємством електроенергетики** для них призначається інший режимний день замірів.

До графіків обмеження можуть залучатися всі споживачі групи «Промисловість» та споживачі інших груп з приєднаною потужністю 500 кВт і більше незалежно від їх категорійності з надійності електропостачання та форм власності.

3.2.5. Обсяги електроспоживання для розроблення ГОЕ та ГОП в розрізі регіонів визначаються **Державним підприємством**, затверджуються **Міненерговугілля України** і доводяться до **підприємств електроенергетики** не пізніше 1 червня.

3.2.6. За наявності на території регіону декількох **підприємств електроенергетики** обсяги на розробку ГОЕ та ГОП для них визначаються відповідними **електроенергетичними системами Державного підприємства** в межах завдань регіону, затверджених **Міненерговугілля України**.

3.2.7. Підприємство електроенергетики у разі необхідності може здійснювати коригування графіків обмеження для підтримання необхідного відсотка обсягу обмеження від поточного електроспоживання та про внесені зміни повідомляє в тижневий термін відповідну електроенергетичну систему.

Затвердження і погодження внесених до графіків змін відбувається в такому ж порядку, як і їх складання.

3.3. Складання графіків аварійного відключення

3.3.1. ГАВ складаються підприємством електроенергетики, затверджуються його керівництвом, погоджуються з відповідним територіальним органом Держенергонагляду до 15 липня, з місцевими органами виконавчої влади та до 15 серпня надаються відповідній електроенергетичній системі і територіальному представництву НКРЕКП. Інформацію про

або протиаварійні заходи), то за домовленістю з **РДЦ ОСП або ОСР** для них призначається інший режимний день замірів.

До графіків обмеження можуть залучатися всі споживачі групи «Промисловість» та споживачі інших груп з приєднаною потужністю 500 кВт і більше незалежно від їх категорійності з надійності електропостачання та форм власності.

3.2.5. Обсяги електроспоживання для розроблення ГОЕ та ГОП в розрізі регіонів визначаються **ОСП**, затверджуються **Міненерго** і доводяться до **РДЦ ОСП та ОСР** не пізніше 1 червня.

3.2.6. За наявності на території регіону декількох **ОСР** обсяги на розробку ГОЕ та ГОП для них визначаються відповідними **РДЦ ОСП** в межах завдань регіону, затверджених **Міненерго**.

3.2.7. **РДЦ ОСП та ОСР** у разі необхідності можуть здійснювати коригування графіків обмеження для підтримання необхідного відсотка обсягу обмеження від поточного електроспоживання. Про внесені зміни **ОСР** повідомляє в тижневий термін відповідному **РДЦ ОСП**.

Затвердження і погодження внесених до графіків змін відбувається в такому ж порядку, як і їх складання.

3.3. Складання графіків аварійного відключення

3.3.1. ГАВ складаються **РДЦ ОСП** (переліки споживачів приєднаних до мереж **ОСП**) та **ОСР** (переліки споживачів приєднаних до системи розподілу та/або мережі основного споживача, живлення якого відбувається від мереж системи передачі та/або від мереж виробника) і затверджуються їх керівництвом.

Складені **ОСР ГАВ** до 15 липня погоджуються з відповідним підрозділом **РДЦ ОСП** та після цього до 15 серпня

обсяги ГАВ у розрізі регіонів електроенергетичні системи надсилають Державному підприємству до 01 вересня.

3.3.2. ГАВ складаються в обсязі не менше 25% від споживання електричної потужності в годину суміщеного максимуму навантаження ОЕС України в режимний день замірів грудня попереднього року кожного **підприємства електроенергетики** і повинні підтримуватися в обсязі не менше 25% від поточного споживання. Графіки розподіляються на десять черг. Кожна черга дорівнює 2,5% (+/- 0,1%) від загального обсягу ГАВ.

3.3.3. Обсяги для розроблення ГАВ у розрізі регіонів визначаються **Державним підприємством**, затверджуються **Міненерговугілля України** і доводяться до **підприємств електроенергетики** не пізніше 1 червня.

3.3.4. ГАВ мають містити перелік об'єктів електроенергетики (підстанції, станції) з напругою від 6 кВ до 35 кВ, диспетчерські найменування (номери) ліній, фідерів напругою 6 кВ-35 кВ (в окремих випадках 110 кВ) із зазначенням навантаження (кВт) та способів відключення (безпосередньо черговим персоналом на місцях або дистанційно).

3.3.5. До ГАВ вносяться лінії і фідери, які живлять струмоприймачі II і III категорій з надійності електропостачання, у тому числі населені пункти і райони міст, та струмоприймачі I категорії, схеми живлення яких не відповідають вимогам **Правил**

погоджуються з місцевими органами виконавчої влади. Погоджені ГАВ до 20 серпня надаються відповідному РДЦ ОСП, територіальним органам Держенергонагляду та НКРЕКП.

Складені РДЦ ОСП ГАВ погоджуються з місцевими органами виконавчої влади та до 20 серпня надаються територіальним органам Держенергонагляду та НКРЕКП.

Інформацію про обсяги ГАВ у розрізі регіонів РДЦ ОСП надають ОСП до 01 вересня.

3.3.2. ГАВ складаються в обсязі не менше 25% від споживання електричної потужності в годину суміщеного максимуму навантаження ОЕС України в режимний день замірів грудня попереднього року кожного **ОСР** і повинні підтримуватися в обсязі не менше 25% від поточного споживання. Графіки розподіляються на десять черг. Кожна черга дорівнює 2,5% (+/- 0,1%) від загального обсягу ГАВ.

3.3.3. Обсяги для розроблення ГАВ у розрізі регіонів визначаються **ОСП**, затверджуються **Міненерго** і доводяться до **РДЦ ОСП та ОСР** не пізніше 1 червня.

3.3.4. ГАВ мають містити перелік об'єктів електроенергетики (підстанції, станції) з напругою від 6 кВ до 35 кВ, диспетчерські найменування (номери) ліній, фідерів напругою 6 кВ-35 кВ (в окремих випадках 110 кВ) із зазначенням навантаження (кВт) та способів відключення (безпосередньо черговим персоналом на місцях або дистанційно).

3.3.5. До ГАВ вносяться лінії і фідери, які живлять струмоприймачі II і III категорій з надійності електропостачання, у тому числі населені пункти і райони міст, та струмоприймачі I категорії, схеми живлення яких не відповідають вимогам **Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міненерговугілля від 21 липня 2017 року № 476**, та Договору.

улаштування електроустановок, видання третє, перероблене і доповнене, Мінпаливенерго України, 2010, та Договору.

У разі включення до графіків споживачів, які мають живлення від кількох ліній, належить залишити поза графіком мінімальну кількість ліній для забезпечення необхідного **навантаження аварійної броні**. При цьому споживачам забороняється перемикати навантаження відключених ліній на лінії, які залишаються в роботі, а питання вибору живильних ліній, які підлягають відключенню, у цьому разі вирішується **підприємством електроенергетики на підставі двостороннього акта екологічної, аварійної та технологічної броні електропостачання**.

У разі перемикання споживачем навантаження, відключеного під час застосування ГАВ, на лінії, які залишилися у роботі, споживач після попередження підлягає повному відключенню. Відповідальність за можливі негативні наслідки цього відключення покладається на споживача.

Допускається внесення до ГАВ ліній і фідерів, які живлять струмоприймачі I категорії та **аварійну броню** електропостачання у разі їх сумарного навантаження менше 50% від навантаження лінії, за умови наявності автоматичного перемикання живлення вказаних струмоприймачів на інші живильні центри або на лінії і фідери, не внесені до ГАВ.

Не вносяться до ГАВ лінії, які живлять струмоприймачі споживачів, віднесених до особливої групи I категорії з надійності електропостачання.

Допускається повне відключення споживачів III та II категорій з надійності електропостачання на термін ліквідації аварійної ситуації.

3.3.6. До шостої - десятої черг ГАВ вносяться лінії (фідери), заведені під САВН та АЧР (крім спецчерги АЧР).

3.3.7. До ГАВ вносяться тільки лінії (фідери) електроустановок **підприємств електроенергетики, електроенергетичних систем,**

У разі включення до графіків споживачів, які мають живлення від кількох ліній, належить залишити поза графіком мінімальну кількість ліній для забезпечення необхідного **рівня електропостачання захищеному споживачу**. При цьому споживачам забороняється перемикати навантаження відключених ліній на лінії, які залишаються в роботі, а питання вибору живильних ліній, які підлягають відключенню, у цьому разі вирішується **РДЦ ОСП та/або ОСР на підставі статусу захищеного споживача**.

У разі перемикання споживачем навантаження, відключеного під час застосування ГАВ, на лінії, які залишилися у роботі, споживач після попередження підлягає повному відключенню. Відповідальність за можливі негативні наслідки цього відключення покладається на споживача.

Допускається внесення до ГАВ ліній і фідерів, які живлять струмоприймачі I категорії та **рівень обмеження електропостачання захищеного споживача** електропостачання у разі їх сумарного навантаження менше 50% від навантаження лінії, за умови наявності автоматичного перемикання живлення вказаних струмоприймачів на інші живильні центри або на лінії і фідери, не внесені до ГАВ.

Не вносяться до ГАВ лінії, які живлять струмоприймачі споживачів, віднесених до особливої групи I категорії з надійності електропостачання.

Допускається повне відключення споживачів III та II категорій з надійності електропостачання на термін ліквідації аварійної ситуації.

3.3.6. До шостої - десятої черг ГАВ вносяться лінії (фідери), заведені під САВН та АЧР (крім спецчерги АЧР).

3.3.7. До ГАВ вносяться тільки лінії (фідери) електроустановок **ОСР, ОСП**, які мають постійний черговий персонал, пристрої телеуправління або інші засоби, що дозволяють проводити відключення у встановлені терміни. Лінії повинні бути обладнані

які мають постійний черговий персонал, пристрої телеуправління або інші засоби, що дозволяють проводити відключення у встановлені терміни. Лінії повинні бути обладнані приладами вимірювання електричної потужності, що відключається, для контролю та оформлення звіту про фактичні обсяги відключення та розрахунку недовідпущеної електроенергії.

3.3.8. Для підтримання обсягу відключення у відсотках від поточного електроспоживання **підприємство електроенергетики** при зменшенні обсягів ГАВ нижче 25% повинно вносити зміни і доповнення до графіків. Внесення та затвердження змін і доповнень до ГАВ відбуваються у такому самому порядку, як і затвердження графіків.

3.3.9. **Підприємствам електроенергетики** забороняється вносити до ГАВ лінії (фідери), які живлять споживачів суміжних **підприємств електроенергетики**, лінії (фідери), що є резервом живлення власних потреб електростанцій та підстанцій напругою від 220 кВ і вище основної мережі ОЕС України, диспетчерські пункти електромереж та пристрої, електромережі, що забезпечують технологічну безпеку управління рухом на залізничному та повітряному транспорті тощо), що забезпечують їх оперативний зв'язок (радіорелейні лінії, антенні пристрої, електромережі, що забезпечують технологічну безпеку управління рухом на залізничному та повітряному транспорті тощо) тощо).

Підприємства електроенергетики можуть вносити до ГАВ лінії (фідери), які живлять споживачів суміжних **підприємств електроенергетики** за їх погодженням.

3.3.10. За наявності на території регіону декількох **підприємств електроенергетики** обсяги на розроблення ГАВ для них визначаються відповідними **електроенергетичними системами** в межах завдань встановленого **Міненерговугілля України** регіону.

3.4. Складання спеціальних графіків аварійного відключення

приладами вимірювання електричної потужності, що відключається, для контролю та оформлення звіту про фактичні обсяги відключення та розрахунку недовідпущеної електроенергії.

3.3.8. Для підтримання обсягу відключення у відсотках від поточного електроспоживання **РДЦ ОСП та ОСР** при зменшенні обсягів ГАВ нижче 25% повинно вносити зміни і доповнення до графіків. Внесення та затвердження змін і доповнень до ГАВ відбуваються у такому самому порядку, як і затвердження графіків.

3.3.9. **ОСР** забороняється вносити до ГАВ лінії (фідери), які живлять споживачів суміжних **ОСР**, лінії (фідери), що є резервом живлення власних потреб електростанцій та підстанцій напругою від 220 кВ і вище основної мережі ОЕС України, диспетчерські пункти електромереж та пристрої, електромережі, що забезпечують технологічну безпеку управління рухом на залізничному та повітряному транспорті тощо), що забезпечують їх оперативний зв'язок (радіорелейні лінії, антенні пристрої, електромережі, що забезпечують технологічну безпеку управління рухом на залізничному та повітряному транспорті тощо) тощо).

ОСР можуть вносити до ГАВ лінії (фідери), які живлять споживачів суміжних **ОСР** за їх погодженням.

3.3.10. За наявності на території регіону декількох **ОСР** обсяги на розроблення ГАВ для них визначаються відповідними **підрозділом РДЦ ОСП** в межах завдань встановленого **Міненерго** регіону.

3.4. Складання спеціальних графіків аварійного відключення

3.4.1. Обсяги СГАВ визначаються **ОСП** і доводяться до кожної **РДЦ ОСП** не пізніше 15 травня.

3.4.1. Обсяги СГАВ визначаються **Державним підприємством** і доводяться до кожної **електроенергетичної системи** не пізніше 15 травня.

3.4.2. Обсяги навантаження, що відключається СГАВ, складають від 40% до 50% від сумарного споживання потужності **підприємств електроенергетики (брутто)** зони **електроенергетичної системи** в годину суміщеного максимуму навантаження ОЕС України в режимний день замірів грудня попереднього року. СГАВ розподіляється на три рівномірні черги.

3.4.3. СГАВ мають містити:

- перелік центрів живлення напругою 220 кВ-330 кВ (в окремих випадках за погодженням з **Державним підприємством** до переліку можуть вноситися центри живлення напругою 110 кВ-150 кВ з обов'язковим перебуванням на них чергового оперативного персоналу або за наявності телеуправління);

- диспетчерські найменування (номери) ліній напругою 110 кВ-330 кВ (в окремих випадках напругою 6 кВ-35 кВ), що відходять від підстанцій (електростанцій) основної мережі, вводів автотрансформаторів та трансформаторів підстанцій, секційних вимикачів, кнопок САВН із зазначенням класу напруги та визначенням навантаження (МВт) за кожним з приєднань, що відключається.

До СГАВ вносяться приєднання, що живлять споживачів незалежно від категорії з надійності електропостачання та **наявності аварійної броні**, у тому числі заведені під ГАВ, САВН, АЧР.

3.4.4. **Кожна електроенергетична система розподіляє становлений Державним підприємством обсяг навантаження між підприємствами електроенергетики**, складає конкретний перелік центрів живлення напругою 220 кВ-330 кВ і протягом 10 днів подає його до **Державного підприємства** для подальшого погодження **Міненерговугілля України** та доведення до **підприємств електроенергетики** до 1 червня.

3.4.2. Обсяги навантаження, що відключається СГАВ, складають від 40% до 50% від сумарного споживання **ОСР (брутто)** зони **РДЦ ОСП** в годину суміщеного максимуму навантаження ОЕС України в режимний день замірів грудня попереднього року. СГАВ розподіляється на три рівномірні черги.

3.4.3. СГАВ мають містити:

- перелік центрів живлення напругою 220 кВ-330 кВ (в окремих випадках за погодженням з **ОСП** до переліку можуть вноситися центри живлення напругою 110 кВ-150 кВ з обов'язковим перебуванням на них чергового оперативного персоналу або за наявності телеуправління);

- диспетчерські найменування (номери) ліній напругою 110 кВ-330 кВ (в окремих випадках напругою 6 кВ-35 кВ), що відходять від підстанцій (електростанцій) основної мережі, вводів автотрансформаторів та трансформаторів підстанцій, секційних вимикачів, кнопок САВН із зазначенням класу напруги та визначенням навантаження (МВт) за кожним з приєднань, що відключається.

До СГАВ вносяться приєднання, що живлять споживачів незалежно від категорії з надійності електропостачання та **наявності статусу захищеного споживача**, у тому числі заведені під ГАВ, САВН, АЧР.

3.4.4. **РДЦ ОСП розподіляють встановлений ОСП обсяг навантаження між ОСР** складає конкретний перелік центрів живлення напругою 220 кВ-330 кВ і протягом 10 днів подає його до **ОСП** для подальшого погодження **Міненерго** та доведення до **ОСР** до 1 червня.

3.4.5. На підставі погодженого **Міненерго** обсягу навантаження та переліку центрів живлення **ОСР** подають до 1 липня відповідним

3.4.5. На підставі погодженого **Міненерговугілля України** обсягу навантаження та переліку центрів живлення **підприємства електроенергетики** подають до 1 липня відповідним **електроенергетичним системам** перелік підстанцій напругою 110 кВ-150 кВ, які можуть бути відключені СГАВ.

3.4.6. На підставі переліку підстанцій, які можуть бути відключені СГАВ, **електроенергетичні системи** разом з **підприємствами електроенергетики** розподіляють навантаження між центрами живлення, розробляють схеми та порядок виділення на радіальне живлення навантаження, що відключається.

3.4.7. **Підприємства електроенергетики** розробляють СГАВ і визначають черговість відключення ліній, враховуючи при цьому суспільне значення та технологічні особливості споживачів, що відключаються, резервування особливо відповідальних споживачів від місцевих джерел живлення (акумуляторні батареї, дизель-генератори тощо). Термін оперативного відключення споживачів (термін реалізації СГАВ) не повинен перевищувати трьох хвилин. СГАВ складається **підприємством електроенергетики**, підписується керівництвом і до 1 вересня подається **відповідній електроенергетичній системі**.

Електроенергетичні системи подають зведені СГАВ до **Державного підприємства до 15 вересня**.

3.4.8. Розроблені СГАВ та порядок їх застосування доводяться **підприємствами електроенергетики** до керівництва місцевих органів виконавчої влади.

3.4.9. У разі необхідності **підприємство електроенергетики** може вносити до СГАВ зміни і доповнення з метою дотримання затвердженого обсягу навантаження. Внесення і затвердження змін і доповнень до СГАВ відбувається у тому ж порядку, як і їх затвердження.

3.4.10. Внесення змін і доповнень до СГАВ має проводитися на підставі аналізу даних **цільових режимних** вимірів навантаження на фідерах споживачів, внесених до цих графіків.

РДЦ ОСП перелік підстанцій напругою 110 кВ-150 кВ, які можуть бути відключені СГАВ.

3.4.6. На підставі переліку підстанцій, які можуть бути відключені СГАВ, **РДЦ ОСП** разом з **ОСР** розподіляють навантаження між центрами живлення, розробляють схеми та порядок виділення на радіальне живлення навантаження, що відключається.

3.4.7. **РДЦ ОСП та ОСР** розробляють СГАВ і визначають черговість відключення ліній, враховуючи при цьому суспільне значення та технологічні особливості споживачів, що відключаються, резервування особливо відповідальних споживачів від місцевих джерел живлення (акумуляторні батареї, дизель-генератори тощо). Термін оперативного відключення споживачів (термін реалізації СГАВ) не повинен перевищувати трьох хвилин. СГАВ складається **ОСР**, підписується керівництвом і до 1 вересня подається **відповідному РДЦ ОСП**.

РДЦ ОСП подають зведені СГАВ до **ОСП до 15 вересня та територіальним органам Держенергонагляду та НКРЕКП**.

3.4.8. Розроблені СГАВ та порядок їх застосування доводяться **ОСР** до керівництва місцевих органів виконавчої влади.

3.4.9. У разі необхідності **РДЦ ОСП та ОСР** може вносити до СГАВ зміни і доповнення з метою дотримання затвердженого обсягу навантаження. Внесення і затвердження змін і доповнень до СГАВ відбувається у тому ж порядку, як і їх затвердження.

3.4.10. Внесення змін і доповнень до СГАВ має проводитися на підставі аналізу даних **контрольних** вимірів навантаження на фідерах споживачів, внесених до цих графіків.

4. Застосування графіків та повідомлення споживачів

4.1. У разі виникнення дефіциту електроенергії **Міненерговугілля України, Державне підприємство, підприємства електроенергетики** повинні інформувати місцеві органи виконавчої влади про ситуацію щодо постачання електроенергії. Про застосування комплексу заходів з обмеження і відключення електроенергії **підприємства електроенергетики** повідомляють споживачів та населення через засоби масової інформації, у тому числі на офіційному веб-сайті.

4.2. Застосування графіків обмеження споживання електричної енергії і потужності

4.2.1. Графіки обмеження по зонах **електроенергетичних систем** вводяться в дію розпорядженням директора (головного диспетчера) **Державного підприємства** за узгодженням з **Міненерговугілля України**.

4.2.2. У зоні **електроенергетичної системи** графіки обмеження вводяться в дію розпорядженням директора (головного диспетчера) **електроенергетичної системи** в обсягах, встановлених **Державним підприємством**.

У разі неможливості одержання потрібних обсягів потужності та електричної енергії через недостатню пропускну спроможність підпорядкованих електроенергетичній системі ліній електропередачі, автотрансформаторів або недопустиме зниження величини напруги графіки обмеження вводяться **електроенергетичною системою** самостійно з обов'язковим повідомленням керівництва **Державного підприємства**.

У разі перевищення **підприємством електроенергетики** заданого режиму електроспоживання, визначеного та доведеного **підприємству електроенергетики** згідно з нормативними документами, графіки обмеження вводяться в дію за розпорядженням директора (головного інженера) **підприємства**

4. Застосування графіків та повідомлення споживачів

4.1. У разі виникнення дефіциту електроенергії **Міненерго, ОСП, ОСР** повинні інформувати місцеві органи виконавчої влади про ситуацію щодо постачання електроенергії. Про застосування комплексу заходів з обмеження і відключення електроенергії **ОСР** повідомляють споживачів та населення через засоби масової інформації, у тому числі на офіційному веб-сайті.

4.2. Застосування графіків обмеження споживання електричної енергії і потужності

4.2.1. Графіки обмеження по зонах **РДЦ ОСП** вводяться в дію розпорядженням директора (головного диспетчера) **ОСП** за узгодженням з **Міненерго**.

4.2.2. У зоні **РДЦ ОСП** графіки обмеження вводяться в дію розпорядженням директора (головного диспетчера) **РДЦ ОСП** в обсягах, встановлених **ОСП**.

У разі неможливості одержання потрібних обсягів потужності та електричної енергії через недостатню пропускну спроможність підпорядкованих **ОСП** ліній електропередачі, автотрансформаторів або недопустиме зниження величини напруги графіки обмеження вводяться **РДЦ ОСП** самостійно з обов'язковим повідомленням керівництва **ОСП**.

У разі перевищення **ОСР** заданого режиму електроспоживання, визначеного та доведеного **ОСР** згідно з нормативними документами, графіки обмеження вводяться в дію за розпорядженням директора (головного інженера) **ОСР** з обов'язковим повідомленням **РДЦ ОСП**.

електроенергетики з обов'язковим повідомленням електроенергетичної системи.

4.2.3. За умови роботи **електроенергетичної системи (підприємства електроенергетики)** в ізолюваному режимі графіки обмеження вводяться в дію директором або головним диспетчером **електроенергетичної системи** (директором або головним інженером **підприємства електроенергетики**) самостійно.

4.2.4. У розпорядженні на введення в дію графіків обмеження вказується величина електричної потужності (МВт) або електричної енергії (тис. кВтг на добу), що підлягає обмеженню, із зазначенням часу початку і закінчення обмеження.

4.2.5. Розпорядження про введення в дію ГОЕ та ГОП в ОЕС України передається телефонограмою, факсограмою або електронною поштою через структуру оперативно-диспетчерського управління ОЕС України (диспетчер **Державного підприємства, диспетчер електроенергетичної системи, диспетчер підприємства електроенергетики**) та черговий персонал споживачів. У розпорядженні має бути вказана величина зниження у зоні **електроенергетичної системи** заданих величин споживання електричної енергії (тис. кВтг на добу) та/або потужності (МВт) із зазначенням нових знижених величин, часу початку і закінчення обмеження.

4.2.6. Якщо розпорядження про введення в дію ГОЕ та ГОП надійшло в період доби, що відповідає періоду робочого часу, то диспетчер **електроенергетичної системи**, який отримав розпорядження про введення графіків обмеження, повідомляє повний текст розпорядження керівництву і службі (підрозділу) **електроенергетичної системи**, що відповідає за режими електроспоживання. Відповідна служба **електроенергетичної системи** здійснює розподіл заданих обсягів обмеження між **підприємствами електроенергетики** та погоджує їх з керівництвом **електроенергетичної системи**. Після погодження з

4.2.3. За умови роботи **РДЦ ОСП (ОСР)** в ізолюваному режимі графіки обмеження вводяться в дію директором або головним диспетчером **РДЦ ОСП** (директором або головним інженером **ОСР**) самостійно.

4.2.4. У розпорядженні на введення в дію графіків обмеження вказується величина електричної потужності (МВт) або електричної енергії (тис. кВтг на добу), що підлягає обмеженню, із зазначенням часу початку і закінчення обмеження.

4.2.5. Розпорядження про введення в дію ГОЕ та ГОП в ОЕС України передається телефонограмою, факсограмою або електронною поштою через структуру оперативно-диспетчерського управління ОЕС України (диспетчер **ОСП, диспетчер РДЦ ОСП, диспетчер ОСР**) та черговий персонал споживачів. У розпорядженні має бути вказана величина зниження у зоні **РДЦ ОСП** заданих величин споживання електричної енергії (тис. кВтг на добу) та/або потужності (МВт) із зазначенням нових знижених величин, часу початку і закінчення обмеження.

4.2.6. Якщо розпорядження про введення в дію ГОЕ та ГОП надійшло в період доби, що відповідає періоду робочого часу, то диспетчер **РДЦ ОСП**, який отримав розпорядження про введення графіків обмеження, повідомляє повний текст розпорядження керівництву і службі (підрозділу) **РДЦ ОСП**, що відповідає за режими електроспоживання. Відповідний підрозділ **РДЦ ОСП** здійснює розподіл заданих обсягів обмеження між **ОСР** та погоджує їх з керівництвом **РДЦ ОСП**. Після погодження з керівництвом визначені обсяги обмеження, час початку і закінчення обмеження та причини введення обмеження диспетчер

керівництвом визначені обсяги обмеження, час початку і закінчення обмеження та причини введення обмеження диспетчер електроенергетичної системи передає диспетчерам **підприємств електроенергетики** (телефонограмою, факсограмою або електронною поштою).

Якщо розпорядження про введення графіків обмеження надійшло у неробочий час, вихідні або святкові дні, то розподіл і доведення обсягів обмеження до **підприємств електроенергетики** здійснює особисто диспетчер електроенергетичної системи за погодженням з керівництвом електроенергетичної системи.

4.2.7. Час початку введення графіків обмеження визначається таким чином, щоб розпорядження на їх введення могли бути передані підприємством електроенергетики безпосередньо черговому персоналу споживача (телефонограмою, факсограмою або електронною поштою) не пізніше ніж за 1 годину до початку обмеження з обов'язковим зазначенням причин застосування цих графіків.

4.2.8. Диспетчер підприємства електроенергетики (або його підрозділів), який отримав розпорядження про введення графіків обмеження із зазначенням обсягів обмеження, повинен негайно повідомити про це керівництво підприємства електроенергетики і службу, що відповідає за режими електроспоживання, для подальшого повідомлення споживачів про час початку і закінчення обмеження та його величину. Порядок доведення до відома споживачів розпоряджень про введення графіків обмеження у неробочий час, вихідні та святкові дні встановлюється і затверджується керівництвом підприємства електроенергетики. Для оповіщення споживачів про введення обмеження використовуються засоби масової інформації (радіо, телебачення, преса, веб-сайті) та автовідповідачі.

4.2.9. Під час введення графіків обмеження обсяги обмеження навантаження і споживання електроенергії розподіляються між підприємствами електроенергетики пропорційно до обсягів

РДЦ ОСП передає диспетчерам **ОСР** (телефонограмою, факсограмою або електронною поштою).

Якщо розпорядження про введення графіків обмеження надійшло у неробочий час, вихідні або святкові дні, то розподіл і доведення обсягів обмеження до **ОСР** здійснює особисто диспетчер **РДЦ ОСП** за погодженням з керівництвом **РДЦ ОСП**.

4.2.7. Час початку введення графіків обмеження визначається таким чином, щоб розпорядження на їх введення могли бути передані **РДЦ ОСП або ОСР** безпосередньо черговому персоналу споживача (телефонограмою, факсограмою або електронною поштою) не пізніше ніж за 1 годину до початку обмеження з обов'язковим зазначенням причин застосування цих графіків.

4.2.8. Диспетчер **РДЦ ОСП або ОСР**, який отримав розпорядження про введення графіків обмеження із зазначенням обсягів обмеження, повинен негайно повідомити про це керівництво і підрозділ, що відповідає за режими електроспоживання, для подальшого повідомлення споживачів про час початку і закінчення обмеження та його величину. Порядок доведення до відома споживачів розпоряджень про введення графіків обмеження у неробочий час, вихідні та святкові дні встановлюється і затверджується керівництвом **РДЦ ОСП або ОСР**. Для оповіщення споживачів про введення обмеження використовуються засоби масової інформації (радіо, телебачення, преса, веб-сайті) та автовідповідачі.

4.2.9. Під час введення графіків обмеження обсяги обмеження навантаження і споживання електроенергії розподіляються між

розроблених графіків з урахуванням споживання, що склалося на момент уведення обмеження.

4.2.10. Після закінчення обмеження служба **підприємства електроенергетики**, яка вводила обмеження, на підставі звітів споживачів або підрозділів **підприємства електроенергетики** розраховує обсяг недовідпущеної електроенергії та повідомляє його величину диспетчеру. Диспетчер, отримавши ці дані, повідомляє їх диспетчеру **електроенергетичної системи**. Про сумарний невідвідпуск у зоні **електроенергетичної системи** диспетчер зобов'язаний негайно повідомити диспетчеру **Державного підприємства**.

4.2.11. **Підприємства електроенергетики** повинні забезпечувати дотримання споживачами заданих обсягів обмеження і є відповідальними за їх виконання.

У разі невиконання заданих обсягів обмеження та перевищення встановленого режиму споживання електричної потужності до **підприємств електроенергетики** розпорядженням **Державного підприємства** вводяться в дію ГАВ у необхідних обсягах.

4.3. Введення графіків аварійного відключення, спеціальних графіків аварійного відключення, спеціальної автоматики відключення навантаження.

4.3.1. У разі несподіваного виникнення в ОЕС України (**електроенергетичній системі**) аварійного дефіциту електричної потужності введення в дію ГАВ, СГАВ, відключення кнопками (ключами) САВН здійснюються за командою чергового диспетчера **Державного підприємства** або диспетчера **електроенергетичної системи**.

У разі недотримання **підприємством електроенергетики** заданого режиму споживання електричної потужності в умовах низької ефективності застосованих заходів щодо регулювання споживання потужності розпорядженням директора або головного інженера **підприємства електроенергетики** вводяться в дію ГАВ з обов'язковим повідомленням диспетчера **електроенергетичної**

ОСР пропорційно до обсягів розроблених графіків з урахуванням споживання, що склалося на момент уведення обмеження.

4.2.10. Після закінчення обмеження **ОСР** яка вводила обмеження, на підставі звітів споживачів або підрозділів **ОСР** розраховує обсяг недовідпущеної електроенергії та повідомляє його величину диспетчеру. Диспетчер, отримавши ці дані, повідомляє їх диспетчеру **РДЦ ОСП**. Про сумарний невідвідпуск у зоні **РДЦ ОСП** диспетчер зобов'язаний негайно повідомити диспетчеру **ОСП**.

4.2.11. **РДЦ ОСП та ОСР** повинні забезпечувати дотримання споживачами заданих обсягів обмеження і є відповідальними за їх виконання.

У разі невиконання заданих обсягів обмеження та перевищення встановленого режиму споживання електричної потужності до **ОСР** розпорядженням **РДЦ ОСП** вводяться в дію ГАВ у необхідних обсягах.

4.3. Введення графіків аварійного відключення, спеціальних графіків аварійного відключення, спеціальної автоматики відключення навантаження.

4.3.1. У разі несподіваного виникнення в ОЕС України (**зоні РДЦ ОСП**) аварійного дефіциту електричної потужності введення в дію ГАВ, СГАВ, відключення кнопками (ключами) САВН здійснюються за командою чергового диспетчера **ОСП** або диспетчера **РДЦ ОСП**.

У разі недотримання **ОСР** заданого режиму споживання електричної потужності в умовах низької ефективності застосованих заходів щодо регулювання споживання потужності розпорядженням директора або головного інженера **ОСР** вводяться в дію ГАВ з обов'язковим повідомленням диспетчера **РДЦ ОСП**, який у свою чергу повідомляє диспетчера **ОСП**.

системи, який у свою чергу повідомляє диспетчера **Державного підприємства**.

Диспетчери **електроенергетичної системи, підприємства електроенергетики**, чергові підстанцій виконують команди на застосування ГАВ та СГАВ без попередження споживачів та місцевих органів виконавчої влади.

4.3.2. У випадку відокремлення від ОЕС України будь-якого регіону (її окремої частини) всі вищезазначені види відключень у разі необхідності застосовуються диспетчером **електроенергетичної системи** (диспетчером **підприємства електроенергетики**) самостійно з повідомленням диспетчера, якому він підпорядкований.

4.3.3. Уведення ГАВ та СГАВ здійснюється персоналом **підприємств електроенергетики та підстанцій електроенергетичних систем** шляхом відключення живильних ліній та трансформаторів безпосередньо з центрів живлення.

Введення САВН здійснюється шляхом застосування на підстанціях напругою 110 кВ-750 кВ кнопок (ключів) персоналом підстанцій **електроенергетичних систем**.

Термін реалізації ГАВ становить до 15 хвилин, СГАВ та САВН - до 3 хвилин. Диспетчер **підприємства електроенергетики** повідомляє про проведення відключення диспетчера **електроенергетичної системи** в термін до 30 хвилин.

Тривалість відключення споживачів, заведених під СГАВ, визначається часом ліквідації аварійної ситуації в ОЕС України і не має, як правило, перевищувати 2-х годин з урахуванням характеру відключених споживачів.

Тривалість відключення споживачів, заведених під дію САВН, визначається часом, необхідним диспетчеру для зміни режиму із забезпеченням нормативних запасів зі стійкості, ліквідації струмового перевантаження устаткування електричних мереж, підвищення рівня частоти або напруги і не має, як правило, перевищувати 20 хвилин.

Диспетчери **РДЦ ОСП, ОСР**, чергові підстанцій виконують команди на застосування ГАВ та СГАВ без попередження споживачів та місцевих органів виконавчої влади.

4.3.2. У випадку відокремлення від ОЕС України будь-якого регіону (її окремої частини) всі вищезазначені види відключень у разі необхідності застосовуються диспетчером **РДЦ ОСП** (диспетчером **ОСР** самостійно з повідомленням диспетчера, якому він підпорядкований).

4.3.3. Уведення ГАВ та СГАВ здійснюється персоналом **ОСР та РДЦ ОСП** шляхом відключення живильних ліній та трансформаторів безпосередньо з центрів живлення.

Введення САВН здійснюється шляхом застосування на підстанціях напругою 110 кВ-750 кВ кнопок (ключів) персоналом підстанцій **РДЦ ОСП**.

Термін реалізації ГАВ становить до 15 хвилин, СГАВ та САВН - до 3 хвилин. Диспетчер **ОСР** повідомляє про проведення відключення диспетчера **РДЦ ОСП** в термін до 30 хвилин.

Тривалість відключення споживачів, заведених під СГАВ, визначається часом ліквідації аварійної ситуації в ОЕС України і не має, як правило, перевищувати 2-х годин з урахуванням характеру відключених споживачів.

Тривалість відключення споживачів, заведених під дію САВН, визначається часом, необхідним диспетчеру для зміни режиму із забезпеченням нормативних запасів зі стійкості, ліквідації струмового перевантаження устаткування електричних мереж, підвищення рівня частоти або напруги і не має, як правило, перевищувати 20 хвилин.

Відключення відповідальних споживачів допускається на строк, необхідний для відключення компенсаційного обсягу навантаження інших споживачів, згідно з **Правилами улаштування електроустановок, видання третє, перероблене і доповнене, Мінпаливенерго України, 2010.**

4.3.4. Величина навантаження, що відключається ГАВ, визначається черговими диспетчерами (**Державного підприємства, електроенергетичних систем, підприємств електроенергетики**), що здійснюють зазначені заходи.

Величина навантаження, що відключається кнопками (ключами) САВН і СГАВ, визначається черговим диспетчером **Державного підприємства.**

4.3.5. Тривалість перерви в електропостачанні споживачів під час відключення за графіками (ГАВ або СГАВ) живильних ліній і трансформаторів, як правило, не має перевищувати 2-х годин, а за погодженням з місцевими органами виконавчої влади може становити більший період часу.

Після закінчення цього часу, за наявності невикористаного резерву ГАВ і відсутності нормалізації електропостачання в ОЕС України, відключені за графіками фідери і трансформатори мають бути включені після відключення відповідних обсягів навантаження з невикористаного резерву.

За необхідності зниження навантаження на тривалий термін має вводитися в дію ГОП.

У разі значного дефіциту генеруючої потужності, у випадку загрози розвалу ОЕС України і масового спрацювання АЧР допускається багаторазове відключення одних і тих самих ліній (фідерів) за ГАВ з перервою між відключеннями на 1-2 години.

4.3.6. Під час реалізації ГАВ та СГАВ начальники змін електростанцій, диспетчери (чергові) підстанцій мають виконувати розпорядження чергових диспетчерів, в оперативному управлінні яких знаходиться обладнання (лінії, трансформатори), включене до графіків.

Відключення відповідальних споживачів допускається на строк, необхідний для відключення компенсаційного обсягу навантаження інших споживачів, згідно з **Правилами улаштування електроустановок, затвердженими наказом Міненерговугілля від 21 липня 2017 року № 476.**

4.3.4. Величина навантаження, що відключається ГАВ, визначається черговими диспетчерами (**ОСП, РДЦ ОСП, ОСР**), що здійснюють зазначені заходи.

Величина навантаження, що відключається кнопками (ключами) САВН і СГАВ, визначається черговим диспетчером **РДЦ ОСП та ОСП.**

4.3.5. Тривалість перерви в електропостачанні споживачів під час відключення за графіками (ГАВ або СГАВ) живильних ліній і трансформаторів, як правило, не має перевищувати 2-х годин, а за погодженням з місцевими органами виконавчої влади може становити більший період часу.

Після закінчення цього часу, за наявності невикористаного резерву ГАВ і відсутності нормалізації електропостачання в ОЕС України, відключені за графіками фідери і трансформатори мають бути включені після відключення відповідних обсягів навантаження з невикористаного резерву.

За необхідності зниження навантаження на тривалий термін має вводитися в дію ГОП.

У разі значного дефіциту генеруючої потужності, у випадку загрози розвалу ОЕС України і масового спрацювання АЧР допускається багаторазове відключення одних і тих самих ліній (фідерів) за ГАВ з перервою між відключеннями на 1-2 години.

4.3.6. Під час реалізації ГАВ та СГАВ начальники змін електростанцій, диспетчери (чергові) підстанцій мають виконувати розпорядження чергових диспетчерів, в оперативному управлінні

4.3.7. Диспетчери **електроенергетичних систем**, які отримали від диспетчера **Державного підприємства** обсяги відключення, повинні здійснювати їх розподіл між **підприємствами електроенергетики** своєї зони, керуючись розробленими ГАВ або СГАВ та враховуючи споживання електричної потужності **підприємствами електроенергетики** на момент застосування відключень.

4.3.8. В умовах мінусових температур зовнішнього повітря, коли тривала перерва в електропостачанні (понад годину) може призвести до розладу систем центрального опалення, допускається почергове відключення та включення цих ліній (фідерів).

4.3.9. Розпорядження диспетчера будь-якого рівня про введення ГАВ є обов'язковим для виконання черговим та експлуатаційним персоналом усіх підрозділів **підприємства електроенергетики**.

4.3.10. У разі введення диспетчером Державного підприємства обсягів відключення, які перевищують п'яту чергу ГАВ, диспетчер електроенергетичної системи доводить до кожного підприємства електроенергетики тільки величину навантаження (МВт), яку необхідно відключити від центрів живлення. Вибір конкретних ліній (фідерів) та центрів живлення здійснює диспетчер підприємства електроенергетики або його підрозділів (згідно із затвердженням переліком).

4.3.11. Установлюється такий порядок обліку навантаження, що відключається за всіма видами відключення:

- черговий персонал об'єктів електроенергетики, який отримав команду диспетчера на відключення ліній (фідерів), зобов'язаний перед відключенням кожної лінії (фідера) зазначити її навантаження;

- після завершення відключення черговий персонал повідомляє про проведені відключення із зазначенням відключеного навантаження диспетчеру, який дав команду на відключення, і робить запис в оперативному журналі із зазначенням часу

яких знаходиться обладнання (лінії, трансформатори), включене до графіків.

4.3.7. Диспетчери **РДЦ ОСП**, які отримали від диспетчера **ОСП** обсяги відключення, повинні здійснювати їх розподіл між **ОСР** своєї зони, керуючись розробленими ГАВ або СГАВ та враховуючи споживання електричної потужності **ОСР** на момент застосування відключень.

4.3.8. В умовах мінусових температур зовнішнього повітря, коли тривала перерва в електропостачанні (понад годину) може призвести до розладу систем центрального опалення, допускається почергове відключення та включення цих ліній (фідерів).

4.3.9. Розпорядження диспетчера будь-якого рівня про введення ГАВ є обов'язковим для виконання черговим та експлуатаційним персоналом усіх підрозділів **ОСР**.

4.3.10. У разі введення диспетчером ОСП обсягів відключення, які перевищують п'яту чергу ГАВ, диспетчер РДЦ ОСП доводить до кожного ОСР тільки величину навантаження (МВт), яку необхідно відключити від центрів живлення. Вибір конкретних ліній (фідерів) та центрів живлення здійснює диспетчер РДЦ ОСП та ОСР або його підрозділів (згідно із затвердженням переліком).

4.3.11. Установлюється такий порядок обліку навантаження, що відключається за всіма видами відключення:

- черговий персонал об'єктів електроенергетики, який отримав команду диспетчера на відключення ліній (фідерів), зобов'язаний перед відключенням кожної лінії (фідера) зазначити її навантаження;

- після завершення відключення черговий персонал повідомляє про проведені відключення із зазначенням відключеного навантаження диспетчеру, який дав команду на відключення, і робить запис в оперативному журналі із зазначенням часу

одержання команди і часу відключення, диспетчерського найменування лінії (фідера) та величини відключеного навантаження. В оперативному журналі має бути зафіксовано час одержання команди на включення і час включення.

Якщо черговий персонал відключає за графіками відключення тільки частину ліній (фідерів), що живлять одного споживача, то він повинен зафіксувати навантаження на всіх фідерах, що живлять споживача, а після відключення частини з них контролювати навантаження фідерів, що залишилися у роботі.

У разі зростання навантаження на фідерах, які залишилися в роботі, черговий персонал зобов'язаний повідомити про це диспетчера і зафіксувати в оперативному журналі величину навантаження. У таких випадках після попередження споживача і незниження ним свого навантаження протягом 10 хвилин диспетчер зобов'язаний відключити споживача від джерела живлення. При цьому відповідальність за негативні наслідки відключення несе сам споживач.

4.3.12. Черговий диспетчер, застосовуючи будь-які види відключення, зобов'язаний доповісти про це керівництву (директору, головному інженеру, головному диспетчеру, начальнику диспетчерської служби) з обов'язковим зазначенням причини відключення.

4.3.13. Після виконання команди диспетчера на включення раніше відключених ліній (фідерів) диспетчер **підприємства електроенергетики** (або його підрозділів) зобов'язаний обчислити недовідпуск електроенергії за кожним видом відключення, враховуючи час відключеного стану, навантаження ліній (фідерів), та про результати розрахунків повідомити диспетчера, якому він підпорядкований.

Про причини та терміни застосування заходів з обмеження та/або відключення електроенергії **підприємства електроенергетики** повідомляють споживачів через засоби масової інформації, у тому числі на офіційному веб-сайті, не пізніше наступного дня.

одержання команди і часу відключення, диспетчерського найменування лінії (фідера) та величини відключеного навантаження. В оперативному журналі має бути зафіксовано час одержання команди на включення і час включення.

Якщо черговий персонал відключає за графіками відключення тільки частину ліній (фідерів), що живлять одного споживача, то він повинен зафіксувати навантаження на всіх фідерах, що живлять споживача, а після відключення частини з них контролювати навантаження фідерів, що залишилися у роботі.

У разі зростання навантаження на фідерах, які залишилися в роботі, черговий персонал зобов'язаний повідомити про це диспетчера і зафіксувати в оперативному журналі величину навантаження. У таких випадках після попередження споживача і незниження ним свого навантаження протягом 10 хвилин диспетчер зобов'язаний відключити споживача від джерела живлення. При цьому відповідальність за негативні наслідки відключення несе сам споживач.

4.3.12. Черговий диспетчер, застосовуючи будь-які види відключення, зобов'язаний доповісти про це керівництву (директору, головному інженеру, головному диспетчеру, начальнику диспетчерської служби) з обов'язковим зазначенням причини відключення.

4.3.13. Після виконання команди диспетчера на включення раніше відключених ліній (фідерів) диспетчер **ОСР** (або його підрозділів) зобов'язаний обчислити недовідпуск електроенергії за кожним видом відключення, враховуючи час відключеного стану, навантаження ліній (фідерів), та про результати розрахунків повідомити диспетчера, якому він підпорядкований.

Про причини та терміни застосування заходів з обмеження та/або відключення електроенергії **ОСР** повідомляють споживачів через засоби масової інформації, у тому числі на офіційному веб-сайті, не пізніше наступного дня.

<p>4.4. Державне підприємство щомісяця до 10-го числа надає НКРЕКП зведену інформацію про обсяги та тривалість дії графіків обмеження, ГАВ, СГАВ, АЧР, САВН із зазначенням причин їх введення. Підприємство електроенергетики надає цю інформацію відповідній електроенергетичній системі до 7-го числа місяця, наступного за звітним.</p>	<p>4.4. ОСП щомісяця до 10-го числа надає НКРЕКП зведену інформацію про обсяги та тривалість дії графіків обмеження, ГАВ, СГАВ, АЧР, САВН із зазначенням причин їх введення. ОСР надає цю інформацію відповідному РДЦ ОСП до 7-го числа місяця, наступного за звітним.</p>
<p>5. Контроль за складанням і застосуванням графіків відповідно до вимог цієї Інструкції</p> <p>5.1. Посадові особи, які приймають рішення про введення усіх видів графіків, несуть відповідальність за обґрунтованість таких рішень та заданих обсягів, своєчасне попередження і введення графіків, тривалість їх дії.</p> <p>5.2. Керівники підприємств електроенергетики несуть відповідальність за виконання заданих обсягів обмеження і відключення та за ефективність застосованих графіків.</p> <p>5.3. Відповідальність за своєчасність і точність виконання розпоряджень щодо введення ГОЕ, ГОП, ГАВ, СГАВ, а також за їх ефективність (відповідність відключеного навантаження заданим величинам) несе черговий персонал підприємств електроенергетики.</p> <p>5.4. Керівники підприємств і організацій, які внесені до зазначених графіків, несуть відповідальність за фактичне виконання заданих обсягів обмеження і відключення, а також за виконання організаційно-технічних заходів щодо запобігання аваріям на своїх об'єктах, які обмежуються в електроспоживанні. Крім того, вони мають забезпечувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - безперешкодний допуск у будь-яку годину доби представників підприємства електроенергетики, електроенергетичної системи, Державної інспекції з експлуатації електричних станцій і мереж, Держенергонагляду за їхніми службовими посвідченнями для здійснення контролю за виконанням заданого обмеження і відключення, дотримання встановлених режимів; - збереження пристроїв АЧР та телевимкнення. 	<p>5. Контроль за складанням і застосуванням графіків відповідно до вимог цієї Інструкції</p> <p>5.1. Посадові особи, які приймають рішення про введення усіх видів графіків, несуть відповідальність за обґрунтованість таких рішень та заданих обсягів, своєчасне попередження і введення графіків, тривалість їх дії.</p> <p>5.2. Керівники РДЦ ОСП та ОСР несуть відповідальність за виконання заданих обсягів обмеження і відключення та за ефективність застосованих графіків.</p> <p>5.3. Відповідальність за своєчасність і точність виконання розпоряджень щодо введення ГОЕ, ГОП, ГАВ, СГАВ, а також за їх ефективність (відповідність відключеного навантаження заданим величинам) несе черговий персонал РДЦ ОСП та ОСР.</p> <p>5.4. Керівники підприємств і організацій, які внесені до зазначених графіків, несуть відповідальність за фактичне виконання заданих обсягів обмеження і відключення, а також за виконання організаційно-технічних заходів щодо запобігання аваріям на своїх об'єктах, які обмежуються в електроспоживанні. Крім того, вони мають забезпечувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - безперешкодний допуск у будь-яку годину доби представників ОСР, РДЦ ОСП, Держенергонагляду за їхніми службовими посвідченнями для здійснення контролю за виконанням заданого обмеження і відключення, дотримання встановлених режимів; - збереження пристроїв АЧР та телевимкнення.

5.5. Невиконання споживачем заданих обсягів обмеження або самовільне переведення навантаження, заведеного під ГАВ, СГАВ, АЧР та САВН, на інші джерела живлення **підприємства електроенергетики** дає цьому підприємству право після попередження споживача про невиконання встановленого режиму і невжиття ним заходів щодо зниження навантаження протягом 10 хвилин відключити споживача від джерела електропостачання. Відповідальність за можливі негативні наслідки такого відключення покладається на споживача.

5.6. Втручання в дії оперативного персоналу **підприємств електроенергетики** неприпустиме. Про кожний такий випадок **підприємство електроенергетики** зобов'язано письмово сповістити електроенергетичну систему, **Державне підприємство та Міненергуюгільля України.**

5.7. Контроль за виконанням вимог цієї Інструкції, в тому числі за проведенням контрольних вимірів навантаження ліній (фідерів), залучених у ГАВ, СГАВ, САВН та верхні черги АЧР, покладається на Державну інспекцію з експлуатації електричних станцій і мереж та Держенергонагляд.

5.8. Санкції застосовуються Державною інспекцією з експлуатації електричних станцій і мереж та Держенергонаглядом згідно з Положенням про порядок накладення на суб'єктів господарювання штрафів за порушення законодавства в галузі електроенергетики та сфері теплопостачання, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 1999 року № 1312.

5.5. Невиконання споживачем заданих обсягів обмеження або самовільне переведення навантаження, заведеного під ГАВ, СГАВ, АЧР та САВН, на інші джерела живлення **ОСП або ОСР** дає цьому підприємству право після попередження споживача про невиконання встановленого режиму і невжиття ним заходів щодо зниження навантаження протягом 10 хвилин відключити споживача від джерела електропостачання. Відповідальність за можливі негативні наслідки такого відключення покладається на споживача.

5.6. Втручання в дії оперативного персоналу **ОСП та ОСР** неприпустиме. Про кожний такий випадок **ОСР** зобов'язано письмово сповістити **РДЦ ОСП, ОСП та Міненерго.**

5.7. Державний нагляд (контроль) за забезпеченням надійного електропостачання споживачів в умовах аварійної ситуації, належного технічного стану елементів обладнання системної протиаварійної автоматики, встановлених у учасників ринку (у тому числі споживачів) здійснюється Держенергонаглядом.

Керівник експертної групи
розвитку відновлюваної
електроенергетики

Олександр МАРТИНЮК